

**YEM KATKI VE PREMİKSLERİN
ÜRETİMİ, İTHALATI, İHRACATI,
SATIŞI VE KULLANIMI HAKKINDA
TEBLİĞ**

Yetki Kanunu	1734
Yayımlandığı Resmi Gazete	18.12.2002, 24967
Tebliğ No	2002/66

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Tebliğ; hayvanların yeterli, dengeli ve güvenilir yemlerle beslenmelerini sağlamak, insan için güvenilir hayvansal gıdalar üretmek, hayvan yemlerinde yem katkısı ve premiks olarak kullanılan ürünlerin üretimi, ithalatı, ihracatı, satışı ve kullanımı ile ilgili hususları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2- Bu Tebliğ, hayvan yemlerinde ve hayvan beslemede yem katkısı ve premiks olarak kullanılan ürünlerin , üretimi, ithalatı , ihracatı , satışı ve kullanımı ile ilgili hususları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3- Bu Tebliğ, 7/7/1973 tarihli ve 14557 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1734 sayılı Yem Kanunu’nun 2 nci ve 5 inci maddeleri ile 15/5/1997 tarihli ve 22990 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yem Yönetmeliği’nin 12 nci maddesine dayanılarak ve bu Tebliğ’in 4 No’lu Ekinde gösterilen AB yem katkıları ile ilgili direktif ve regülasyonlarından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Tebliğde geçen;

a) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,

b) Yem katkısı: Yemlere katıldıklarında, hayvanların üretimini ve yemlerin özelliklerini etkileyen maddelerdir.

c) Premiks: Yem Kanununun 4 üncü maddesi (d) ve (e) bendlerindeki mineral yemler ve yemlik premiksler bu tanım kapsamında olmak üzere karma yemlere katılmak veya hayvanlara verilmek üzere, yem katkı maddelerinin karışımı veya bir ya da birden fazla yem katkı maddesinin bir taşıyıcı madde ile karışımıdır.

d) İlaç: Hastalıkların teşhisinde, tedavisinde ve hastalıklardan korunmak amacıyla belirli süre kullanılan maddeleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Üretim, Tescil, Ambalaj ve Etiketleme

Üretim

Madde 5- Yem katkısı veya premiks üretecek olan işletmeler, Yem Yönetmeliği bölüm V, 36 ncı ve 37 nci maddelerde belirtilen teknik ve sağlık koşullarını taşımalıdır. Bu işletmeler, Yem Kanunu’nun 7 ncı ve 8 ncı maddeleri ile Yem Yönetmeliği’nin 16 ncı maddesi gereği Bakanlıktan üretim ruhsatı almış olmalıdırlar ve Yem Yönetmeliği’nin 47 nci maddesi hükmünce, üretimden sorumlu ziraat mühendisi veya veteriner hekim teknik sorumlu olarak istihdam etmek zorundadırlar.

Yem katkısı ve premiks üretim ruhsatına sahip işletmelerde, diğer kişi veya kuruluşlar, yapılacak sözleşmelerle fason olarak yem katkısı ürettirebilirler.

Yem katkıları ve premiksler, katı, sıvı, toz, tablet, pasta, kek gibi değişik formlarda olabilirler.

(EK -1)’ de yer alan antibiyotikler, antikoksidiyaller ve büyütme faktörleri hariç olmak üzere, yem katkıları ve premiksler ilaç niteliğinde olan aktif maddeleri içermez ve böyle ürünler yem katkısı olarak tescil edilmez. Özel olarak belirtilmemiş ise ;

a.Antibiyotikler, büyütme faktörleri ile aynı grupta olsun ya da olmasın karıştırılmaz.

b.Antikoksidiyaller, antibiyotik veya büyütme faktörü gibi etki yapıyorsa, antibiyotik ve büyütme faktörleri karıştırılmazlar.

c.Antikoksidiyaller ve diğer ilaç niteliğinde olan ürünler, aynı etkiyi yapıyorlarsa, birbirleri ile karıştırılmaz.

d.Antibiyotikler, büyütme faktörleri, antikoksidiyaller ve diğer ilaç niteliğinde olan ürünler

mikroorganizmalarla karıştırılmazlar.

Tescil

Madde 6- Üretilip satışa sunulacak olan yem katkıları ve premikslerin, Yem Kanunu'nun 5 inci, Yem Yönetmeliğinin 10 uncu maddeleri hükümlerine göre, üretim yapmadan önce Bakanlığa tescil yaptırılması zorunludur. Üretilen yem katkılarının tescil edilmesi için, (EK-2a, EK-2b, EK-2c, EK-2d, EK-2e)' de belirtilen beyanname formları, eksiksiz olarak doldurularak Bakanlığa müracaat edilir.

Tescil edilmek üzere, Bakanlığa yapılan müracaatların değerlendirilmesinde, (EK-1)'deki listelerde belirtilen değerlere uygun olma şartı aranır.

(EK-1)'deki listelerde bulunmayan maddelerin tescili için, (EK-3)'de istenen bilgi ve belgelerle birlikte müracaat edilir. Bakanlıkça kurulan komisyon tarafından, sunulan bilgi ve belgeler değerlendirildikten sonra tescil yapıp yapılmayacağına karar verilir.

(EK-1)'deki listelerde bulunmayan, ancak, yem katkısı olarak kullanılabilmesine dair Avrupa Birliği Gazetesinde yayımlanan yem katkıları (EK-1)'de belirtilen listelere dahil edilmiş sayılır.

Aşağıda belirtilen yem katkılarının, Bakanlığa tescili yaptırılmadan üretilip pazarlanması serbesttir.

a. Tuz, üre, kalsiyum karbonat bileşikler, kalsiyum fosfatlar, amino asitler, (EK-1)'deki listede en az çok limitleri belirtilmeyen asitlik düzenleyiciler ve koruyucular ile premiks üretiminde kullanılacak olan hammaddenin niteliğindeki vitamin ve minerallerin etken maddeleri.

b. Özel sipariş üzerine üretilen premiksler, aşağıdaki kurallara uymak koşulu ile yalnız sipariş veren kişi veya kuruluşa Bakanlığa tescil ettirilmeksizin üretilip satılabilir. Bunun için;

-Özel siparişi veren kişi veya kuruluşun talebi, yazılı olarak belgelenmelidir. Üretilen yem katkısının içeriği için üretildiğini, içerisinde bulunan maddelerin isim ve miktarlarını gösteren formülasyon bilgilerini içeren etiket veya bir belge ile satış yapılmalıdır. Denetimler bu etiket veya belgedeki bilgilere göre yapılır.

-Yapılacak denetimlerde ve denetim sonucunda tespit edilecek herhangi bir olumsuzluk durumunda tescile tabi premiks gibi cezai işlem uygulanır.

-Özel sipariş üzerine üretilen premiks, (EK-1)'deki listelerde belirtilen değerlere uygun olmalıdır.

-Yem katkısı olarak kullanımı yasak olan maddeleri içermemelidir.

-Özel sipariş üzerine üretilen yem katkıları, siparişi veren kişi veya kuruluşun dışındaki diğer kişi ve kuruluşlara satılamaz.

Yem katkısı ve premiks üretim ruhsatına sahip kişi veya kuruluş, yeni üreteceği ürünün tescilini yaptırabilmesi için, yeni ürünün formülasyonu, daha önce aynı firmaya ait tescilli yapılmış ürünlerin formülasyonları ile benzerlik göstermemelidir. Yeni formülasyonun tescil edilebilmesi için içeriğindeki bir maddenin ya da madde miktarının farklılık göstermesi gerekir.

Yeni tescil edilecek olan yem katkıları ve premikslerin ticari isimleri, diğer firmaların daha önce tescilli yapılmış yem katkıları ve premikslerin ticari isimleriyle benzerlik gösteremez. İsim olarak kullanılan kelimelerde, yan yana en az üç harfin farklı olması zorunludur. Başka bir firmaya ait ticari ismin kullanılabilmesi için, isim hakkının kullanılabilmesine dair izin belgesi belgelenmelidir. Aksi durumda sorumluluk doğrudan ismi kullanan kişi veya kuruluşa ait olup, bu konuda Bakanlık herhangi bir soruşturma kabul etmez. Ticari isimlerde "süper", "ekstra", "özel" ve benzeri tüketiciyi yanıltacak kelimeler kullanılmamalıdır. Hammaddenin isimleri de ticari isim olarak kullanılamaz.

Bu tebliğin (EK-1) deki listelerinde yer alan yem katkıları, hayvan besleme bilimi ve yem teknolojisinin gelişmeler doğrultusunda çeşitli nedenlerle gerek duyulduğunda Bakanlıkça listelerden çıkarılabilir.

Çıkarılan yem katkılarına ait tesciller iptal edilir ve iptal tarihinden itibaren yurt içinde satışına izin verilmeyecektir. Bu yasaklama yeni bir tebliğ ile duyurulur.

Bakanlıkça daha önce tescilli yapılan ürünlerin tescilleri, bu Tebliğ hükümlerine uymaması halinde iptal edilebilir. Tescilleri iptal edilen ürünleri satışa sunanlar 90 gün içinde ürünlerini piyasadan toplamakla yükümlüdürler. Süre bitiminde piyasada yakalanması halinde 1734 sayılı Yem Kanunu ve Yem Yönetmeliği ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

Ambalaj ve Etiketleme

Madde 7- Tescilli yapılan yem katkıları ve premiksler açık olarak satılamaz, uygun ambalaj materyaliyle paketlenerek kapalı olarak satışa sunulmalıdır. Ambalaj materyali yem katkısının niteliklerini koruyacak özellikte olmalıdır.

Ruminantlar, kanatlılar, ve domuzların karma yemlerine katılmak üzere hazırlanan yem katkıları ve premikslerin ambalaj büyüklüğü 0.5 kg.dan az olamaz. Diğer hayvan türleri için bu şart aranmaz. Emilgatorler-stabilizatörler, reklendiriciler, koruyucular, asitlik düzenleyiciler, aromatik ve iştah artırıcı enzimler, amino asitler ve mikroorganizmalar için ambalaj büyüklüğünün 0.5 kg. dan az olamaz şart aranmaz.

Yem katkıları ve premikslerin ambalaj ve etiket üzerinde bulunacak bilgiler, tescil beyannamesinde bilgilerle uyumlu olmalıdır. Ambalaj veya etiket üzerine, büyük harf ve iri puntolarla dikkat çekecek şekilde "BU BİR İLAÇ DEĞİL YEM KATKISIDIR. TEDAVİ AMACIYLA KULLANILAMAZ." ibaresi yazılmalıdır. Yem katkıları ve premiksler etiketsiz satılamaz, etiket bilgileri kolay görülebilir ve okunabilir olmalı ve silinmemelidir. Etiket aşağıdaki bilgileri içermelidir.

- Yem katkısının adı
- Firma adı ve adresi
- Tescil No.su ve tarihi
- Yem katkısının içeriği ve miktarları
- Net ağırlık
- Kullanım amacı, kullanılacak hayvan türü veya kategorisi ve tavsiye edilen doz
- Depolama koşulları
- Son kullanma tarihi veya raf ömrü
- Varsa güvenlikle ilgili tavsiyeler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kullanım, İthalat, İhracat, Satış ve Çeşitli Hükümler

Kullanımı

Madde 8- Yem katkıları ve premiksler, hayvanların yemlerine, içme sularına ve yem hammaddelerine katılmak suretiyle verilebilir.

Yem katkıları ve premikslerin, karma yemlere katılırken, homojen karışımın sağlanabilmesi için, karma yeme katılma miktarı, 1 ton karma yem için 0.5 kg.dan az olmamalıdır. Kullanımı ile ilgili tavsiye edilen 0.5 kg'ın altında ise, böyle ürünler herhangi bir dolgu maddesiyle en az 0.5 kg.'a tamamlanarak karma yemlere katılırlar. Pet hayvanlar, atlar ve arılar için bir sınırlama yoktur.

İthalat

Madde 9- Yurt dışından kullanıma hazır halde ithal edilecek yem katkıları ve premikslerin, fiili ithalatı önce, 6 ncı maddenin (a) bendinde belirtilenler hariç, 6 ncı maddede belirtildiği gibi, tescili yaptırılır. yapacakların, Yem Yönetmeliğinin 40 ve 41 nci maddelerinde belirtilen, yem depolama ve satışa arz yerleri ile ilgili koşullara uygun, yem depolama ve satışa arz etme yeri ruhsatına sahip olmaları, ithal edilecek ürünlerden sorumlu olacak ziraat mühendisi veya veteriner hekim istihdam etmeleri gerektiği belirtilen yem katkıları ve premiksler, tescil beyannamesinde belirtilen bilgileri içeren Türkçe etiket ve ambalajı ile yurt içinde pazara sunulmalıdır. Orijinal adı ile Türkçe adı aynı olan amino asitler ile koloid klorid'de Türkçe etiket şartı aranmaz. İthal edilecek ürünler için, Bakanlık gerekli gördüğünde ürünler serbest satış sertifikası isteyebilir. Bu sertifika o ülkenin resmi otoriteleri tarafından onaylanmış olmalıdır. Karma yem üretim ruhsatına sahip olan yem fabrikaları ve hayvancılık işletmeleri, doğrudan kullanıma hazır haldeki yem katkıları ve premiksleri, kendi işletmelerinde kullanmak üzere, yem depolama ruhsatı aranmaksızın tescilini yaptırmak suretiyle ithal edebilirler.

Premiks üretim ruhsatına sahip olanlar, premiks üretiminde kullanacakları aktif maddeler veya yardımcı maddeleri tescilini yaptırmadan ithal edebilirler. Premiks üretim ruhsatı olmayan, ancak yem katkıları ve premiks aktif maddesi ithal etmek isteyen kişi ve kuruluşlar, yem depolama ve satışa arz etme yeri ruhsatına sahip olmaları ve getirecekleri aktif maddeleri yalnız premiks üretim ruhsatına sahip kişi ve kuruluşlara satmak üzere ithal edebilirler.

Deneme amacıyla hazır halde veya aktif madde olarak yem katkısı veya premiks ithal etmek isteyen kişi ve kuruluşlara, getirilecek ürün komisyonunda değerlendirildikten sonra uygun bulunması halinde, komisyonun belirleyeceği şartlarda tescili yapılmadan ithalat izni verilir.

İhracat

Madde 10- Yem katkıları ve premiks ihracatında, alıcı ülkenin talepleri doğrultusunda işlem yapılır.

olarak yalnız ihracaat için üretilecek olanların etiket veya ambalajında bu husus belirgin olarak "İHRACAT İÇİN ÜRETİLMİŞTİR." şeklinde belirtilmelidir.

Pazarlama

Madde 11- Kullanıma hazır halde tescilli yapılan yem katkıları ve premiksler, karma yem fabrikalarını yetiştiricilere doğrudan satılabileceği gibi, yem bayileri ve yem depolama ve satışa arz etme ruhsatı olan diğer yerlerde de satışa sunulabilir. Bunun haricindeki yerlerde satılamaz.

Çeşitli Hükümler

Madde 12- Yalama Taşları da yem katkısı olarak değerlendirilir ve bu Tebliğ hükümlerine tabidir. Katı ve toz formundaki yem katkıları ve premikslerde, özel bir kısıtlama yok ise, nem oranı %12'yi geçmemelidir. Kısıtlama var ise bu kısıtlamaya uyulur. Bunun dışındakiler için bu şart aranmaz. İçme sularına katılarak kullanılacak olan yem katkıları, suda kolaylıkla çözünebilir formda olmalı ve bırakmamalıdır.

Yem katkıları ve premikslerin son kullanma sürelerinin belirlenmesinde, üretici firmanın ürünle ilgili bilgileri esas alınır.

Doğrudan doğadan çıkarılan ve herhangi bir muameleye tabi tutulmadan sadece öğütme, eleme ve paketleme gibi basit birkaç fiziksel işlemden geçirilerek, yem katkısı olarak kullanılanlar ile doğal ürünler elde edilerek yem katkısı olarak da kullanılabilen eterik yağlar, aromatikler gibi ürünleri üretenler için ruhsat şartı aranmaz, böyle ürünler Bakanlık tarafından tescilli yapıldıktan sonra satışa sunulabilir.

Madde 13- Daha önce tescilli yapılmış olan ürünlerin tescil beyanları, bu Tebliğ ekinde belirtilen limitler uygun ise geçerliliğini korur, uygun olmayanlar 2004 yılının sonuna kadar yenilenmelidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat, Yürürlük ve Yürütme

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Madde 14- 10/6/1996 tarihli ve 22662 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yemlik Preperat ve Minerallerin Yemlerin Satış ve Tescil İşlemlerinde Uyulması Gereken Hususlar Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 15- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 16- Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.